גליון 200
פינחס תשפ"ד

דעם רבינ'ס מעשיות

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס מעשיות און משלים

מַעֲשֶׂה פוּן 'טֶענְדָא-רֶענְדָא'

אִין אַ גֶעוִויסֶע שְׁטָאט הָאט מֶען פַאר אַ סִבָּה גֶעדַארְפְט אִיבֶּערְלֵייגְן קְבָרִים פוּן מֵתִים וָואס זֶענֶען שׁוֹין גֶעוֶוען בַּאעֶרְדִיגְט פַאר יָארְן לַאנְג. בַּיים מַפְנֶה זַיין דִי קְבָרִים הָאט מֶען גֶעטְרָאפְן אִין אֵיינֶע פוּן דִי קְבָרִים אַ נִפְטַר וָואס זַיין גוּף אִיז גֶעוֶוען גַאנְץ! אִין זַיין גַאנְצֶער קֶערְפֶּער הָאט נִישְׁט שׁוֹלֵט גֶעוֶוען קַיין וֶועְרִים וָואס זָאלְן אִים אוֹיפְעֶסְן נָאר אֵיין קְלֵיין שְׁטִיקְל אַרוּם דִי פִינְגֶער פוּן דִי פִּיס. דִי אַרוּמִיגֶע זֶענֶען גֶעוֶוען זֵייעֶר עֶרְשְׁטוֹינְט צוּ זֶען אַזַא אוּמְגֶעוֶוענְלִיכֶע עֶרְשֵׁיינוּנְג, זֶענֶען זֵיי אַרִיבֶּער צוּם רָב פוּן שְׁטָאט וֶועלְכֶער אִיז גֶעוֶוען אַן אָדָם גָדוֹל, אִים צוּ דֶערְצֵיילְן אִיבֶּער דֶעם נִפְטַר.

דֶער רָב הָאט אָנְגֶעפְרֶעגְט אִין דִי אוֹיבֶּערְשְׁטֶע הִימְלֶען צוּ הֶערְן וֶוער דֶער נִפְטַר אִיז אוּן אִיבֶּער וֶועלְכֶע סִבָּה הָאט עֶר זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַזַא זַאךְ. פוּן הִימְל הָאט מֶען אִים מְגַלֶה גֶעוֶוען אַז דֶער אִיד אִיז גֶעוֶוען בַּיים לֶעבְן גַאנְץ אַ פָּשׁוּטֶ'ער מֶענְטְשׁ, "אַ פְּרָאסְטֶער מֶענְטְשׁ וָואס עֶר אִיז אַרוּמְגֶעגַאנְגֶען נָאךְ צְדָקוֹת", עֶר פְלֶעגְט זַאמְלֶען גֶעלְט אוּן פַארְטֵיילְן פַאר נוֹיטְבַּאדֶערְפְטִיגֶע, דֶערִיבֶּער הָאט עֶר זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ דֶעם גְרוֹיסְן מַעְלָה וַוייל עֶר הָאט גֶעלִיטְן בִּזְיוֹנוֹת פַאר כְּבוֹד-שָׁמַיִם.

דִי מַעֲשֶׂה אִיז גֶעוֶוען וֶוען אֵיינְמָאל הָאט עֶר צַאמְגֶענוּמֶען גֶעלְט פַאר גָאר אַ חָשׁוּבֶ'ע צְוֶועק, וָואס הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶעפֶעלְט עֶטְלִיכֶע הוּנְדֶערְטֶער גָאלְדֶענֶע רֶענְדְלֶעך, אִיז עֶר אַרִיבֶּער צוּ אַ עוֹשֶׁר אוּן זִיךְ גֶעבֶּעטְן בַּיי אִים פַאר אַ שֵׁיינֶע תְּרוּמָה. דֶער עוֹשֶׁר פְלֶעגְט פַארְבָּארְגְן גֶעלְט פַאר גוֹיִם אוּן נֶעמֶען פוּן זֵיי פְּרָאצֶענְטְן, אֵיינְמָאל הָאט דֶער עוֹשֶׁר פַארְבָּארְגְט גֶעלְט פַאר אַן אָרִימֶער גַלָח, הָאט דֶער גַלָח גֶעגֶעבְן דֶעם עוֹשֶׁר פַאר אַ מַשְׁכּוֹן זַיין 'טֶענְדָא רֶענְדָא' (אַ קְלֵייד וָואס דִי גַלָחִים טוּעֶן אָן סְפֶּעצִיעֶל בַּיים בַּאגְלֵייטְן זֵייעֶרֶע פְּגָרִים בַּיי זֵייעֶרֶע אָפְּגֶעטֶער) דֶער גַלָח אִיז אָפְּגֶעשְׁטָארְבְּן אוּן נִישְׁט בַּאצָאלְט דֶעם חוֹב, אִיז דִי טֶענְדָא רֶענְדָא גֶעבְּלִיבְּן בַּיים עוֹשֶׁר.

וֶוען דֶער אִיד אִיז גֶעקוּמֶען צוּם עוֹשֶׁר בֶּעטְן אַ נְדָבָה, הָאט אִים דֶער עוֹשֶׁר גֶעזָאגְט: "אוֹיבּ מֵיינְסְטוּ טַאקֶע עֶרְנְסְט דַיינֶע וֶוערְטֶער, וֶועל אִיךְ דִיר יֶעצְט אוֹיסְפּרוּאוְון, אִיךְ הָאבּ בַּיי מִיר דֶער 'טֶענְדָא רֶענְדָא', אוֹיבּ בִּיסְטוּ פַאר דֶעם צְדָקָה צְוֶועק גְרֵייט דָאס אָנְצוּטוּן אוּן זִיךְ אַרוּמְדְרֵייעֶן אִיבֶּערְן שְׁטָאט עֶטְלִיכֶע מָאל, וֶועל אִיךְ וִויסְן אַז דוּ מֵיינְסְט עֶרְנְסְט דִי צְדָקָה וָואס דוּ בֶּעטְס, אִיךְ וֶועל דִיר דַאן גֶעבְן דֶעם גַאנְצְן סְכוּם וָואס עֶס פַארְלַאנְגְט זִיךְ.

דֶער אִיד הָאט נִישְׁט גֶעטְרַאכְט קַיין צְוֵויי, [צוּ הֶעלְפְן אַ צְוֵוייטְן אִיד לוֹינְט זִיךְ צוּ וֶוערְן פַארְשֶׁעמְט] עֶר טוּט זִיךְ אָן דֶעם טֶענְדָא רֶענְדָא אוּן שְׁפַּאצִירְט אַרוּם דִי גֶעסְלֶעך פוּן שְׁטָאט עֶטְלִיכֶע מָאל. וֶוען עֶר אִיז צוּרִיק גֶעקוּמֶען צוּם עוֹשֶׁר הָאט עֶר אִים טַאקֶע גֶעגֶעבְן דֶעם גַאנְצְן סְכוּם וָואס עֶר הָאט אִים צוּגֶעזָאגְט, דֶער אִיד הָאט דַאן גֶעבֶּעטְן פוּנֶעם עוֹשֶׁר דֶעם טֶענְדָא רֶענְדָא אַלְס מַתָּנָה, אוּן עֶר הָאט עֶס אִים גֶערְן אַוֶועקְגֶעגֶעבְן.

פַאר דֶער אִיד אִיז נִפְטַר גֶעוָוארְן הָאט עֶר גֶעלָאזְט צַוָואָה אַז מֶען זָאל אִים אוֹיפְנֵייעֶן תַּכְרִיכִים פוּן דֶעם טֶענְדָא רֶענְדָא מַלְבּוּשׁ, מֶען הָאט טַאקֶע אַזוֹי גֶעטוּן, אָבֶּער בַּיים צוּדֶעקְן זֶענֶען צְוֵויי פִינְגֶערְס נִישְׁט גֶעוָוארְן צוּגֶעדֶעקְט מִיט דִי תַּכְרִיכִים הָאט מֶען צוּגֶעשְׁטִיקְלְט אָן אַנְדֶערֶע סָארְט סְחוֹרָה, אוּן וִויבַּאלְד עֶר אִיז גֶעוָוארְן בַּאדֶעקְט מִיט אַזַא מַלְבּוּשׁ וָואס עֶר הָאט גֶעלִיטְן בִּזְיוֹנוֹת פַאר כְּבוֹד-שָׁמַיִם, דֶערִיבֶּער הָאבְּן דִי וֶועְרִים נִישְׁט גֶעקֶענְט צוּקוּמֶען צוּ זַיין גוּף.

דִי מַעֲשֶׂה הָאט ר' פִּנְחָס קִיבְלִיטְשֶׁער דֶערְצֵיילְט אִין נָאמֶען פוּן רֶבִּי'ן. ר' אַבְרָהָם בר"נ וֶוען מֶען הָאט אִים אָנְגֶעפְרֶעגְט אִיבֶּער דִי מַעֲשֶׂה הָאט עֶר גֶעזָאגְט: "כָאטְשֶׁע פוּן רֶבִּי'ן נָאכְזָאגְן הָאבּ אִיךְ דָאס נִישְׁט גֶעהֶערְט, אָבֶּער רַבִּי פִּנְחָס אִיז אַ בַּר סַמְכָא". אוֹיךְ הָאט עֶר צוּגֶעלֵייגְט אַז עֶר וֵוייסְט נִישְׁט אוֹיבּ מֶען מֶעג הֲנָאָה הָאבְּן פוּן טֶענְדָא-רֶענְדָא וָואס אִיז אַ מְשַׁמֵּשׁ פוּן עֲבוֹדָה זָרָה. (שיש"ק ח"א תקל"ג)

סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֶׂה י״ב - דֶער בַּעַל תְּפִלָּה (3)

הָאבִּין זֵיי גִישִׁיקְט מֶענְטְשְׁן. אַז זֵיי זָאלִין זוּכִין הוֹיכֶע בֶּערְג. הָאבִּין זֵיי גִיפוּנֶען זֵייעֶר הוֹיכֶע בֶּערְג אִיז גִיגַאנְגֶען דִי גַאנְצֶע מְדִינָה אוּן הָאבִּין זִיךְ דָארְט בַּיי זֶעצְט. אוֹיף דִי הוֹיכֶע בֶּערְג. דְהַיְינוּ אוֹיף דֶעם בַּארְג הָאבִּין זִיךְ בַּיי זֶעצְט אַ קִבּוּץ מֶענְטְשְׁן פוּן דֶער מְדִינָה (כְּלוֹמֶר אַ שְׁטָאט) אוּן אַזוֹי אוֹיף דֶעם אַנְדֶערִין בַּארְג וְכוּ' אוּן זֵיי הָאבִּין גִימַאכְט אַרוּם דֶעם בַּארְג אַ גְרוֹיס חזקת. אוּן גְרוֹיסֶע גְרָאבִּינְס אַרוּם דֶעם בַּארְג. בִּיז סֶע אִיז נִיט גִימָאלְט גִיוֶועְן צוּ זֵיי זָאל קוּמֶען אַ מֶענְטְשׁ. וָוארִין סֶע מֶער נִיט גִיוֶועְן נָאר אֵיין בַּאהַאלְטִינֶער וֶועג צוּ דֶעם בַּארְג וָואס קֵיין אַנְדֶערֶער מֶענְטְשׁ הָאט גָאר נִיט גִיקָאנְט צוּ קוּמֶען צוּ זֵיי. אוּן אַזוֹי אוֹיף דֶעם אַנְדֶערִין בַּארְג אוֹיךְ אוּן אַזוֹי בַּיי אַלֶע בֶּערְג הָאבִּין זֵיי אַלְץ גִימַאכְט חזקת וְכוּ' כַּנַ״ל.

אוּן זֵיי הָאבִּין גִישְׁטֶעלְט שׁוֹמְרִים וַוייט פוּן דֶעם בַּארְג. כְּדֵי קֵיינֶער זָאל צוּ זֵיי נִיט קָאנֶען קוּמֶען. אוּן זֵיי זֶענֶען גִיזֶעסִין דָארְט אוֹיף דִי בֶּערְג. אוּן הָאבִּין זִיךְ גִיפִירְט מִיט דֶעם פִירִיכְץ כַּנַ״ל. אוּן זֵיי הָאבִּין גִיהַאט אַסַאךְ גָאטִין. דְהַיְינוּ וֶועדְלִיג דֶעם גֶעלְט כַּנַ״ל.

לוּשְׁמִיר וַוייל בַּיי זֵיי אִיז דֶער עִיקָר גִיוֶועְן דָאס גֶעלְט. בִּיז דָארְךְ אַסַאךְ גֶעלְט. אִיז מֶען גִיוֶועְן בַּיי זֵיי אַ גָאט הָאבִּין זֵיי מוֹרָא גִיהַאט פַאר רְצִיחָה אוּן גְזֵילָה. וָוארִין אִיטְלִיכֶער וֶועט זַיין אַ רוֹצֵחַ אוּן אַ גַזְלָן כְּדֵי עֶר זָאל וֶוערִין אַ גָאט. דוּרְךְ דֶעם גֶעלְט וָואס עֶר וֶועט גַזְלֶן. נָאר זֵיי הָאבִּין גִיזָאגְט. וַוייל דֶער וָואס עֶר הָאט גֶעלְט אִיז אַ גָאט. וֶועט עֶר זִיךְ הִיטִין פוּן גְזֵילוֹת אוּן רְצִיחוֹת.

אוּן זֵיי הָאבִּין מְתַקֵן גִיוֶועְן עֲבוֹדוֹת אוּן קָרְבָּנוֹת אַז מֶע זָאל מַקְרִיב זַיין קָרְבָּנוֹת אוּן מֶע זָאל מִתְפַּלֵל זַיין צוּ דִי גֶעטֶער. כְּדֵי דוּרְךְ דֶעם זָאל מֶען קְרִיגִין גֶעלְט אוּן זֵיי פְּלֶעגִין מַקְרִיב זַיין מֶענְטְשְׁן פַאר קָרְבָּנוֹת אוּן זֵיי פְּלֶעגִין זִיךְ אַלֵיין מַקְרִיב זַיין צוּ דִי גָאטִין. כְּדֵי עֶר זָאל אִין אִים נִכְלַל וֶוערִין אוּן דֶער נָאךְ וֶועט עֶר מְגוּלְגָל וֶוערִין. וֶועט עֶר זַיין אֵיין עוֹשֶׁר. וָוארִין דֶער עִיקָר אֱמוּנָה אִיז בַּיי זֵיי גִיוֶועְן דָאס גֶעלְט.

אוּן זֵיי הָאבִּין גִיהַאט עֲבוֹדוֹת אוּן קָרְבָּנוֹת אוּן קְטוֹרֶת וָואס זֵיי פְּלֶעגְן דֶערְמִיט צוּ דִינֶען דִי גָאטִין (דְהַיְינוּ דִי וָואס זֵיי הָאבִּין גִיהַאט אַסַאךְ גֶעלְט).

אוּן פוּן דֶעסְט וֶועגִין פָּארְט. אִיז דִי מְדִינָה בְּוַודַאי פִיל גִיוֶועְן מִיט רְצִיחָה אוּן גְזֵילָה. וָוארִין דֶער וָואס עֶר הָאט נִיט גִיגְלֵייבְּט אִין דִי עֲבוֹדוֹת אִיז עֶר גִיוֶועְן אַ רוֹצֵחַ אוּן אַ גַזְלָן כְּדֵי עֶר זָאל הָאבִּין גֶעלְט. וָוארִין דֶער עִיקָר אִיז בַּיי זֵיי גִיוֶועְן דָאס גֶעלְט וָוארִין דוּרְךְ גֶעלְט קָאן מֶען זִיךְ קוֹיפִין אַלְדִינְג. עֶסִין אוּן קְלֵיידֶער אוּן דֶער עִיקָר לֶעבִּין פוּן דֶעם מֶענְשְׁן אִיז דוּרְךְ דֶעם גֶעלְט. אִיבֶּער דֶעם אִיז דָאס גֶעלְט בַּיי זֵיי דֶער עִיקָר אֱמוּנָה גִיוֶועְן (אַזוֹי אִיז אַלְץ זֵייעֶר נַיירִישֶׁע פַארְפִירְטֶע דֵעָה גִיוֶועְן).

אוּן זֵיי הָאבִּין אַלְץ גִיזֶעהְן. אַז סֶע זָאל בַּיי זֵיי נִיט גִימִינֶערְט וֶוערִין קֵיין גֶעלְט. וָוארִין דָאס גֶעלְט אִיז בַּיי זֵיי גָאר דִי אֱמוּנָה אוּן דֶער גָאט גִיוֶועְן. אַדְרַבָּא מֶע מוּז זֶעהְן אַז מֶע זָאל אַרַיין בְּרֶענְגֶען אִין דֶער מְדִינָה אַרַיין גֶעלְט פוּן אַנְדֶערֶע עֶרְטֶער.

פְּלֶעגִין פוּן זֵיי גֵייעֶן סוֹחְרִים זָאלִין הַאנְדְלֶען אִין אַנְדֶערֶע מְדִינוֹת. כְּדֵי זֵיי זָאלִין גְוִוינֶען גֶעלְט כְּדֵי מֶע זָאל נָאךְ מֶער גֶעלְט אַרַיין בְּרֶענְגֶען אִין דֶער מְדִינָה אַרַיין.

אוּן צְדָקָה. אִיז בְּוַודַאי אַ גְרוֹיסֶער אִיסוּר בַּיי זֵיי גִיוֶועְן. וָוארִין וִוי טָאר מֶען אַוֶועק גֶעבִּין דָאס גֶעלְט וָואס גָאט הָאט אִים גֶעגִיבְּן. וָואס דָאס אִיז בַּיי זֵיי דֶער עִיקָר גִיוֶועְן אַז מֶע זָאל הָאבִּין גֶעלְט. וִוי טָאר מֶען זֶע דָאס אַוֶועק גִיבִּין. אִיבֶּער דֶעם אִיז בְּוַודַאי בַּיי זֵיי אֵיין אִיסוּר גִיוֶועְן צוּ גִיבִּין צְדָקָה.

אוּן זֵיי הָאבִּין גִיהַאט מְמוּנִים. דְהַיְינוּ מֶענְטְשְׁן וָואס זֵיי זֶענֶען גִיזֶעצְט גִיוֶועְן דְרוֹיף. זֵיי זָאלִין אַכְטוּנְג גִיבִּין אוֹיף אִיטְלִיכְן אוֹיבּ עֶר הָאט אַזוֹי פִיל גֶעלְט וִוי עֶר זָאגְט. וָוארִין אִיטְלִיכֶער הָאט גִימוּזְט אַרוֹיס וַוייזִין זַיין עֲשִׁירוּת אַלֶע מָאל. כְּדֵי עֶר זָאל בְּלַייבִּין בַּיי דֶער מַעְלָה. אוּן בַּיי דֶעם כָּבוֹד וָואס עֶר הָאט גִיהַאט וֶועדְלִיג זַיין גֶעלְט.

(כְּלוֹמֶר דִי אַלֶע עֲשִׁירִים וָואס זֵיי זֶענֶען בַּיי זֵיי גִיוֶועְן גָאטִין אוּן שְׁטֶערִין וְכוּ' אוּן מַלְאָכִים וְכוּ' מַחְמַת זֵייעֶר גֶעלְט פְּלֶעגְט מֶען אַלֶע מָאל זֵיי אִיבֶּער צוּ זֶעהְן. אוֹיבּ עֶר

הָאט אַזוֹי פִיל גֶעלְט. אוֹיבּ עֶר אִיז נִיט אוּמְזִיסְט אֵיין גָאט וְכוּ'. אוּן מֶענְטְשְׁן זֶענֶען דְרוֹיף גִיזֶעצְט גִיוֶוען אַז זֵיי זָאלִין אַלֶע מָאל דָאס אוֹיף זֶעהְן).

אוּן אַמָאל פְלֶעגְט בַּיי זֵיי צוּ וֶוערִין פוּן אַ חַיָה אַ מֶענְטְשׁ. אוּן פוּן אַ מֶענְטְשׁ אַ חַיָה דְהַיְינוּ אַז אֵיין עוֹשֶׁר הָאט אָנְגִיוָוארִין דָאס גֶעלְט. אִיז עֶר שׁוֹין אוֹיס מֶענְטְשׁ גִיוָוארִין. אִיז גִיוָוארִין פוּן אַ מֶענְטְשׁ אַ חַיָה. וָוארִין עֶר הָאט זִיךְ שׁוֹין קֵיין גֶעלְט נִיט. אוּן אַזוֹי פַארְקֶערְט. אַז אֵיינֶער הָאט גְוִוינֶען גֶעלְט. אַזוֹי אִיז גִיוָוארִין פוּן אַ חַיָה אַ מֶענְטְשׁ. אוּן אַזוֹי אִיז גִיוֶוען בַּיי דִי אִיבְּרִיקֶע מַעֲלוֹת. וָואס בַּיי זֵיי אִיז אַלְץ וֶועדְלִיג דֶעם גֶעלְט גִיוֶוען. (אִיז אוֹיךְ אַזוֹי גִיוֶוען. מִיט אַמָאל אִיז אֵיינֶער אוֹיס גָאט גִיוָוארִין. וָוארִין עֶר הָאט שׁוֹין דָאס גֶעלְט אָנְגִיוָוארִין).

אוּן זֵיי פְלֶעגִין הָאבִּין דִי צוּרוֹת אוּן דִי פַּאטְרֶעטִין פוּן דִי גָאטִין (דְהַיְינוּ דִי וָואס הָאבִּין פִיל גֶעלְט גִיהַאט) אוּן בַּיי אִיטְלִיכְן אִין גִיוֶוען דִי פַּאטְרֶעטִין. אוּן זֵיי פְלֶעגִין זֵיי צוּ הַאלְדְזִין אוּן צוּ קוּשְׁן. וָוארִין דָאס גֶעלְט אִיז בַּיי זֵיי גִיוֶוען גָאר זֵייעֶר עֲבוֹדָה אוּן זֵייעֶר אֱמוּנָה.

אוּן דִי לַייט פוּן דֶעם בַּעַל תְּפִלָּה (וָואס זֵיי זֶענֶען פְרִיר דָארְט גִיוֶוען בַּיי דֶער מְדִינָה כַּנַ"ל) זֵיי הָאבִּין זִיךְ אוּמְגִיקֶערְט צוּ זֵייעֶר אָרְט. אוּן זֵיי הָאבִּין דֶערְצֵיילְט דֶעם בַּעַל תְּפִלָּה פוּן דִי נַארִישְׁקֵייט פוּן דֶער מְדִינָה וִוי זֵיי זֶענֶען אַזוֹי פַארְנַארִישְׁט גִיוָוארִין אוּן פַארְפִירְט גִיוָוארִין אִין דֶער תַּאֲוָה פוּן גֶעלְט. אוּן אַז זֵיי ווִילִין שׁוֹין אַרוֹיס פוּן זֵייעֶר מְדִינָה אִין אֵין אַנְדֶערֶע מְדִינָה (וָואס דָארְט מַאכְט מֶען גֶעלְט כַּנַ"ל) אוּן זֵיי וִוילִין זִיךְ שׁוֹין מַאכִין שְׁטֶערִין אוּן מַזָלוֹת (כַּנַ"ל).

הָאט זִיךְ דֶער בַּעַל תְּפִלָּה אָנְגִירוּפִין עֶר הָאט מוֹרָא אַז זֵיי זָאלִין נִיט נָאךְ מֶער פַאר פִירְט וֶוערִין וַוייטֶער. דֶער נָאךְ הָאט מֶען דָאס גִיהֶערְט אַז זֵיי הָאבִּין זִיךְ שׁוֹין גִימַאכְט גָאטִין (כַּנַ"ל). הָאט זִיךְ דֶער בַּעַל תְּפִלָּה אָנְגִירוּפִין. הָאט דָאס הָאבּ אִיךְ גִימֵיינְט דֶערְפַאר הָאבּ אִיךְ מוֹרָא גִיהַאט (דְהַיְינוּ דָאס וָואס עֶר פְלֶעגְט אַלְץ זָאגִין עֶר הָאט מוֹרָא זֵיי זָאלִין נִיט נָאךְ אַרְגֶער פַארְפִירְט וֶוערִין הָאט עֶר דָאס גִימֵיינְט).

הָאט דֶער בַּעַל תְּפִלָּה גְרוֹיס רַחְמָנוּת אוֹיף זֵיי גִיהַאט. הָאט עֶר זִיךְ מְיַישֵׁב גִיוֶוען. עֶר וֶועט אַלֵיין אַהִין גֵיין. טָאמֶער וֶועט עֶר זֵיי אַרוֹיס פִירִין פוּן זֵייעֶרֶע נַארִישְׁקֵייט.

אִיז דֶער בַּעַל תְּפִלָּה אַהִין גִיגַאנְגֶען. אוּן עֶר אִיז גִיקוּמֶען צוּ דִי שׁוֹמְרִים וָואס זֵיי זֶענֶען גִישְׁטַאנֶען אַרוּם אִיטְלִיכְן בַּארְג (כַּנַ"ל) אוּן דִי שׁוֹמְרִים זֶענֶען מִן הַסְתָּם גִיוֶוען קְלֵיינֶע לַייט. וָואס זֵיי הָאבִּין גִימֶעגְט שְׁטֵיין אִין דֶעם אַוִיר פוּן דֶער וֶועלְט.

וָוארִין דִי מֶענְטְשְׁן וָואס זֵיי הָאבִּין גִיהַאט מַעֲלוֹת מַחְמַת זֵייעֶר גֶעלְט. זֵיי הָאבִּין גָאר נִיט גִיקָאנְט זַיין אִין אֵיינֶעם מִיט דֶער וֶועלְט. אוּן הָאבִּין נִיט גִיקֶענְט שְׁטֵיין אִין דֶעם אַוִיר פוּן דֶער וֶועלְט. סֶע זָאל זֵיי נִיט מְטַמָא זַיין (כַּנַ"ל) אוּן זֵיי הָאבִּין גָאר נִיט גִיקֶענְט שְׁמוּסִין מִיט דֶער וֶואלְט. מֶען זָאל זֵיי נִיט מְטַמָא זַיין מִיט דֶעם דוּךְ פוּן דֶעם מוֹיל (כְּלוֹמֶר בַּיי דֶער נַארִישֶׁער מְדִינָה אִיז דִי וֶועלְט גָאר טָמֵא גִיוֶוען אַקֶעגִין זֵיי כַּנַ"ל)

אִיבֶּער דֶעם זֶענֶען בְּוַודַאי דִי שׁוֹמְרִים וָואס זֵיי זֶענֶען גִישְׁטַאנֶען אוּנְטֶער דֶער שְׁטָאט. זֶענֶען זֵיי בְּוַודַאי גִיוֶוען קְלֵיינֶע לַייט נָאר דִי שׁוֹמְרִים הָאבִּין אוֹיךְ גִיהַאט דִי פַּאטְרֶעטִין (פוּן דִי גָאטִין זֵייעֶרֶע) אוּן זֵיי פְלֶעגִין דִי פַּאטְרֶעטִין צוּ הַאלְדְזִין אוּן צוּ קוּשִׁין אַלֶע מָאל. וָוארִין בַּיי זֵיי אִיז אוֹיךְ דֶער עִיקָר אֱמוּנָה גִיוֶוען דָאס גֶעלְט.

אִיז דֶער בַּעַל תְּפִלָּה גִיקוּמֶען צוּ אֵיין שׁוֹמֵר. אוּן הָאט אָנְגִיהוֹיבִּין מִיט אִים צוּ שְׁמוּסִין פוּן דֶעם תַּכְלִית. בַּאֲשֶׁר אַז דֶער עִיקָר תַּכְלִית אִיז נָאר גָאטְס דִינְסְט. תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה אוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים. אוּן גֶעלְט אִיז גָאר אַ נַארִישְׁקֵייט. אוּן סֶע גָאר קֵיין תַּכְלִית נִיט וְכוּ'

אוּן דֶער שׁוֹמֵר הָאט אִים אָבֶּער גָאר נִיט צוּ גִהֶערְט. וָוארִין סֶע אִיז שׁוֹין בַּיי זֵיי אַזוֹי אַיינְגִיזֶעצְט גִיוֶוען פוּן אַ לַאנְגֶע צַייט אַז דֶער עִיקָר אִיז נָאר דָאס גֶעלְט. כַּנַ"ל. אוּן אַזוֹי אִיז דֶער בַּעַל תְּפִלָּה גִיגַאנְגֶען צוּ אַלֶע שׁוֹמְרִים. אוּן הָאט מִיט זֵיי אַזוֹי אַלְץ גִישְׁמוּסְט. אוּן זֵיי הָאבִּין אִים גָאר נִיט צוּ גִיהֶערְט.

הָאט זִיךְ דֶער בַּעַל תְּפִלָּה מְיַישֵׁב גִיוֶוען. אוּן אִיז אַרַיין גִיגַאנְגֶען אִין שְׁטָאט אַרַיין. וָואס דִי שְׁטָאט אִיז גִיוֶוען אוֹיף דֶעם בַּארְג (כַּנַ"ל). וִוי עֶר אִיז אַרַיין גִיקוּמֶען אִין שְׁטָאט אַרַיין. אִיז בַּיי זֵיי גִיוֶוען אַ גְרוֹיס חִידוּשׁ. **אוּן זֵיי הָאבִּין גִיפְרֶעגְט.** וִוי אַזוֹי בִּיסְטוּ אַהֶער אַרַיין גִיקוּמֶען. וָוארִין קֵיין שׁוּם מֶענְטְשׁ הָאט זִיךְ צוּ זֵיי נִיט גִיקָאנְט צוּ טְרֶעטִין כַּנַ"ל. הָאט עֶר זֵיי גִיעֶנְפֶערְט. וָואס פְרֶעגְט אִיר. אִיךְ בִּין זִיךְ שׁוֹין אָבֶער פָארְט אַרַיין.

הָאט דֶער בַּעַל תְּפִלָּה אָנְגִיהוֹיבִּין מִיט אֵיינֶעם צוּ שְׁמוּסִין פוּן דֶעם תַּכְלִית פוּן דֶער וֶועלְט אַז גֶעלְט אִיז גָאר קֵיין תַּכְלִית נִיט וְכוּ' (אַזוֹי וִוי זַיין שְׁטֵייגֶער אִיז גִיוֶוען) אוּן דֶער מֶענְטְשׁ הָאט אִים גָאר נִיט צוּגִיהֶערְט. אוּן אַזוֹי דֶער אַנְדֶערֶער אוּן אַזוֹי אַלֶע. (כְּלוֹמֶר קֵיינֶער הָאט אִים נִיט צוּגִיהֶערְט)

וָוארִין זֵיי זֶענֶען שׁוֹין אַלֶע אַזוֹי פַארְפִירְט גִיוֶוען אִין זֵייעֶרֶע נַארִישְׁקֵייט אַז זֵיי הָאבִּין שׁוֹין קֵיינֶעם נִיט גִיהֶערְט.

נאמען: ___________

לאמיר זיין פאר הערן

די צוועלעווטע מעשה - דער בעל תפילה (3)

א. וואספארא סארט וועג איז געווען אפן צו די מדינה אויף די בערג?
- ❑ א ברייטע וועג אלע זאלן קענען אריין גיין
- ❑ א שמאלע וועג אינמיטן שטאט אז א חלק זאלן קענען אריין גיין
- ❑ איין באהאלטענער וועג אז קיין אנדערער מענטש זאל נישט קענען קומען צו זיי

ב. וואס האבן זיי געטון צו זייערע גאטן?
- ❑ געדאווענט צו זיי ר"ל
- ❑ זיך מקריב געווען צו זיי ר"ל
- ❑ביידע תשובות זענען ריכטיג

ג. איז געווען רציחות און גזילות אין די מדינה של עשירות?
- ❑ ניין
- ❑ אביסל
- ❑ פול מיט רציחות און גזילות

ד. האט מען געמעגט געבן צדקה אין די מדינה?
- ❑ עס איז געווען ביי זיי א גרויסע מצוה
- ❑ עס איז געווען ביי זיי א גרויסע איסור
- ❑ מען האט געמעגט אבער ס'איז ביי זיי נישט געווען א מצוה

ה. ווען איז געווארן פון א מענטש א חי' אין די מדינה?
- ❑ ווען איינער האט פארלוירן (אנגעווארין) זיין געלד
- ❑ ווען איינער האט פארלוירן געלד פון זיין חבר
- ❑ ווען איינער האט געביסן זיין חבר

ו. ווען איז געווארן פון א חי' א מענטש אין די מדינה?
- ❑ ווען איינער האט געגעבן זיין גאנצע געלד פאר צדקה
- ❑ ווען איינער איז געווארן אויסגעהיילט פון זיין קרענק
- ❑ ווען איינער האט פארדינט (געוואונען) מער געלד

ז. וואס האבן זיי געטון מיט די פאטרעטין פון זייערע גאטן?
- ❑ זיי פלעגן עס ווארפן אויף דער ערד
- ❑ זיי פלעגן עס האלזן און קושן
- ❑ זיי פלעגן טאנצן מיט דעם

ח. וואס האט דער בעל תפלה געזאגט ווען מ'האט אים דערציילט אז זיי האבן גאטן?
- ❑ דערפאר האב איך מורא געהאט
- ❑ ער האט גרויס רחמנות געהאט אויף זיי
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ט. וואס האבן די שומרים געענטפערט פאר דעם בעל תפלה ווען ער האט אנגעהויבן רעדן פון תכלית?
- ❑ אונז האבן א אנדערע תכלית
- ❑ מיר האבן א אנדערע וועג
- ❑ זיי האבן גאר נישט צוגעהערט

י. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
- ❑ יא
- ❑ ניין
- ❑ א חלק

טיפער געטראכט

וויפל מאל ווערט דערמאנט ביי די מעשה וואס מיר האבן געלערנט די וואך דערווארט "געלט" ?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

אין וויפל און וועלכע זאכן האבן עוסק געווען דער בעל תפילה מיט זיינע לייט חוץ לישוב ?

זִיבְּן דרגות, - א לייב, א חיה אדער א עוף, א גלאטער מענטש, כוכבים, מזלות, מלאכים, גאטן.

דעם רבינ'ס מעשיות

לְהִתְוַדַּע וּלְהִגָּלוֹת אַז אִיטְלֶעכְס וָוארְט וָואס דָא שְׁטֵייט אִין דֶעם הֵיילִיגְן סֵפֶר, אִיז 'קוֹדֶשׁ־קָדָשִׁים', לוֹטֶער 'סוֹדוֹת־הַתּוֹרָה'. מֶען זָאל נִישְׁט מֵיינֶען: "אַז דָאס זֶענֶען חַס־וְשָׁלוֹם פְּרָאסְטֶע מַעֲשִׂיוֹת"!

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל- m025345040@gmail.com